

डागमन्त्र] 1 Pertaining or referring to, extending over, to-day ; °दिवस, 'काल' &c. -2 Current now-a-days, prevalent at present, modern. -नः The current or this day, period of the current day (Kāsi. on P.I. 2. 57); See अनयतन also. -नी (scil. वृत्तिः) A name given to the Aorist tense, as it denotes an action done to-day or on the same day (=°युतः).

अद्यतनीय = अद्यतन 1 Of to-day ; °हिमपातो व्यर्थतां नीयते Pt. 3. -2 Modern.

अद्यु a. Ved. Blunt.

अद्युत् a. Not bright.

अद्युत्य a. [न घृतलब्धं न. त.] Not obtained by gambling, honestly got. -त्यं Unlucky gambling; the watch just before the dawn (?).

अद्रव a. [न. त.] Not liquid, not of the nature of a liquid. -वः Not a liquid.

अद्रव्यं [न. त.] A worthless thing, an object which is good for nothing; नाद्रव्ये विहिता काचित्क्रिया फलवती भवेत् H. Pr. 43; hence, a worthless or bad pupil or recipient of instruction ; विनेतुराद्रव्यपरिग्रह एव बुद्धिलाघवं प्रकाशयति M. 1; अद्रव्यमेत्य मुवि सुद्धनयोपि मंत्री Mu. 7. 14.

अद्रिः [अद्र-किञ् Uṇ. 4. 65; according to Nir. fr. दृ to tear or अद्र to eat.] 1 A mountain. -2 A stone, especially one for pounding Soma with or grinding it on. -3 A thunderbolt (आद्रणाति येन Nir.). -4 A tree. -5 The sun. -6 A mass of clouds (probably so called from its resemblance to a mountain); a cloud (आद्रयितव्यो भवति इत्यसौ उदकार्य Nir.) mostly Ved. -7 A kind of measure. -8 The number 7. -Comp. -ईशः, पतिः, नाथः &c. 1. the lord of mountains, the Himālaya. 2. N. of Siva (Lord of Kailāsa). -कर्णी a plant (अपराजिता) Clitoria Ternatea Lin. -कीला [अद्रयः कुलपवैताः कीलाः शकव इव यस्याः] the earth. (-लः) N. of the mountain विष्कुम्भ. -कुक्षिः a mountain cave, mountain side R. 2. 38. -ज a. [अद्रौ जायते; जन्-ड] produced from, or found among, mountains, mountain-born. (-जा) 1. a plant (वैहली). 2. -कन्या, -तनया-सुता &c. Pārvatī. (-जं) red chalk (शिलाजतु). -जात a. mountain-born. (-तः) 1. forest conflagration. 2. the 'Sun-born', Ham-

sa or Swan. 3. form. 4. the Supreme Being. -जूत, -दुग्ध Ved. [तृ. त.] expressed or extracted by means of stones. -तनया, -नदिनी 1. N. of Pārvatī. 2. N. of a metre of 4 lines, each having 23 syllables. -द्विष्-भिद् m. [अद्रिं द्वेष्टि भिनत्ति वा, द्विष्-भिद्-क्षिप्] the enemy or splitter of mountains (or clouds personified), epithet of Indra. -द्रोणि-णी f. 1. a mountain valley. 2. a river taking its rise in a mountain. -पतिः-राजः &c. See °ईश. -बर्हस् a. Ved. [अद्रिर्वर्ह इव बर्हो यस्य] as strong or hard as a mountain; mountain-high (?). -बुध्र a. [अद्रिर्बुध्र इव बुध्रो यस्य] rooted in a mountain or rock; as hard as a stone or mountain. -भू a. [अद्रौ भवति जायते] mountain-born. (-भूः) N. of a plant (आलुकर्णी or अपराजिता). -मातृ Ved. [अद्रिः मेघः तज्जलं भिमिती, अद्रिर्माता वा मा-तृच्] producing water from clouds (मेघजलनिर्मातृ); having a mountain for the mother (?). -वह्निः forest conflagration. -दाय्यः (having the mountain कैलास for his bed) N. of Siva; cf. °ईश, °ईद्र. -शृंग, -सानु mountain peak. -सुत (°युत), -संहत a. prepared or expressed by means of stones. -सारः [अद्रिः सार इव व. त.] 'the essence of mountains', iron. (-a.) hard like a mountain; नय made of iron or very hard.

अद्रिवत् a. Ved. Armed with, or having, stones or thunderbolts.

अद्रुह, -द्रुहन् a. [न. त.] Ved. Free from malice.

अद्रोष a. Ved. [द्रुह-घञ् वेदे घञ् न. व.] True, not false, free from malice; 'वाच् speaking the truth; 'अवित guarding from malice. -चं ind. Without malice or falsehood.

अद्रोहः Absence of malice or ill-feeling; moderation, mildness Ms. 4. 2.

अद्रुद्ध a. Without duality or enmity; असमस्तपदवृत्तिमिव अद्रुद्धं K. 131.

अद्रय a. [नास्ति द्वयं यस्य] 1 Not two. -2 Without a second, unique; sole; अद्रयं ब्रह्म Ved. Sūtra. -यः [अद्रयं विज्ञानाभेदः पदार्थानां अस्त्यस्य वादकत्वेन अस्त्यर्थे अच्] N. of Buddha. -यं [न. त.] Non-duality, unity, identity; especially, the identity of Brahma and the universe, or of spirit and matter; the highest truth. -Comp. -आनन्दः = अद्वैतानन्दः q. v. -वादिन् (=अद्वैतः) one who propounds the identity of spirit and matter

or of Brahma and the universe (सर्वमेव वस्तु चित्स्वरूपं नान्यदती द्वितीयमस्ति इति यः प्रतिपादयति). 2. Buddha.

अद्रयत्, -अद्रयस् a. Ved. Having no second; सखा सुशेवो अद्रयाः Rv. 1. 187. 3 (द्वयराहित); free from duplicity, true, sincere (?).

अद्रयाविन् a. [अद्रयं अस्त्यर्थे विनि लुदति दीर्घः] Not having two ways (देवपितृयानरूपमार्गद्वयराहित); पुत्रस्य पाथः पदम-द्रयाविनः Rv. 1. 159. 3.

अद्रयु a. [द्वयं द्विपकारोऽस्त्यस्य वा० ड, न. व.] Free from duplicity, the same internally or externally (अन्तर्बालैकरूप).

अद्वारं Not a door, any passage or entrance which is not intended to serve as a regular door; अद्वारेण न चातीयाद् घामं वा वेदम वा पुरं Ms. 4. 73; नाद्वारेण विशेत् Y. 1. 140.

अद्वितीय a. [नास्ति द्वितीयस्य] 1 Without a second, matchless, peerless; न केवलं रूपे शिल्पेप्यद्वितीया मालविका M. 2; किमुर्वशी अद्वितीया रूपेण V. 2. -2 Without a companion, alone. -3 Sole, only, unique, supreme. -यं Brahma; एकं यं ब्रह्म.

अद्विषेण्य [न. त.] Not malevolent, not to be disliked.

अद्वेष a. [न. व.] Free from hatred or malevolence. -वः Freedom from hatred.

अद्वेषस् a. [द्विष-असुन्. न. त.] Friendly, not hating.

अद्वैत a. [न. व.] 1 Not dual; of one or uniform nature, equable, unchanging; 'तं सुखदुःखयोः U. 1. 39. -2 Matchless, peerless, sole, only, unique. -तं [न. त.]. 1 Non-duality, identity; especially that of Brahma with the universe or with the soul, or of soul and matter; See अद्रय also. -2 The supreme or highest truth or Brahma itself. -3 N. of an Upanishad; अद्वैतेन solely, without any duplicity. -Comp. -आनन्दः (अद्रयः) 1. the joy arising from a knowledge of the identity of the universe and the supreme spirit. 2. N. of an author who, according to Colebrooke, flourished at the close of the 15th century. -वादिन् = अद्रयवादिन् q. v. above; a Vedāntin.

अद्य, अद्या ind. Ved. Used like अय as an inceptive particle in the sense of 'now', 'then', 'afterwards', 'moreover', 'and', 'partly', 'so much the more' &c.